

Nr. de ieșire: 98/5.04.2021

INFORMARE

Către:

Comisia Europeană

Direcția Generală – Agricultură și Dezvoltarea Rurală

În atenția,

Domnului Comisar European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală, **Janusz Wojciechowski**

Domnului Director General, **Wolfgang Burtscher**

Doamnei Director General Adjunct, **María Angeles Benítez Salas**

Domnului Director General Adjunct, **Mihail Dumitru**

Domnului Director General Adjunct, **Michael Scannell**

București, 5 aprilie 2021

Plecând de la viziunea politicilor europene de dezvoltare rurală conform cărora fermele familiale sunt un garant al siguranței alimentare, contribuie la protejarea mediului natural și reduc fenomenul sărăciei rurale, precum și rolul fermei familiale în economia rurală locală și implicarea ei în acțiunile specifice dezvoltării durabile rurale, vă supunem atenției modul în care reglementările comunitare sunt transpuse sau sunt în curs de transpunere în legislația românească și în politicile agricole naționale pentru fermierii români.

Vă semnalăm faptul că la nivel național, **Asociația Forta Fermierilor a sesizat direct către Ministerul Agriculturii și public, în mai multe rânduri, derapajele și lipsa de transparentă în elaborarea politicilor agricole, ajungându-se ca o serie de măsuri comunicate public și în curs de implementare să contravină intereselor fermelor familiale, ajungându-se până la**

discriminarea acestora, în contradicție și fără respectarea Amendamentului 26 din Propunere de regulament Considerentul 26 a (nou) adoptat de Parlamentul European la 23 octombrie 2020 referitoare la propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a normelor privind sprijinul pentru planurile strategice care urmează a fi elaborate de statele membre în cadrul politicii agricole comune (planurile strategice PAC) și finanțate de Fondul european de garantare agricolă (FEGA) și de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1305/2013 și (UE) nr. 1307/2013 ale Parlamentului European și ale Consiliului (COM(2018)0392 – C8-0248/2018 – 2018/0216(COD))(2)

„Modelul fermei familiale ar trebui să fie protejat ca obiectiv general al PAC și prin planurile strategice ale statelor membre, acordând atenția cuvenită rolului vital pe care îl joacă acest model în structura socială a vieții rurale și în asigurarea unui mod de viață pentru mulți locuitori din mediul rural. Fermele familiale contribuie la producția durabilă de alimente, la conservarea resurselor naturale, la nevoile de diversificare și la asigurarea securității alimentare. Fermierii cei mai afectați de imensa presiune a globalizării vor fi cei care practică modelul de fermă familială mică. O astfel de situație ar constitui un evident eșec în atingerea obiectivelor PAC și ar pune sub semnul întrebării nevoia de a susține PAC în viitor. Prin urmare, planurile strategice PAC ar trebui să urmărească, prin obiectivele lor specifice, protejarea respectivului model agricol”¹

În acest context, Asociația Forța Fermierilor vă aduce la cunoștință faptul că **discutarea, dezbateră și negocierea măsurilor din cadrul Planului Național Strategic se desfășoară în România, la nivelul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, într-un mod lipsit de imparțialitate în selecția partenerilor de dialog de către conducerea MADR. Această practică politizată a nedreptătit deja profund fermierul român, dacă avem în vedere modul de distribuire a alocărilor financiare din perioada de tranziție.**

Precizăm că în România există un număr mare de ferme de familie care utilizează o parte semnificativă a suprafeței agricole. La momentul de față, unele exploatații – din cauza problemelor întâmpinate în cursul anului agricol 2020, sunt vulnerabile economic și aproape în incapacitate de a se îndrepta către piață, prin urmare acestea au nevoie de sprijin.

Menționăm că în anul 2020, domnul ministru al agriculturii Adrian Oros a declarat că: „Creșterea fermelor de familie este prioritatea noastră. Eu cred că fermele de familie pot să facă agricultură performantă. Fermele de familie există în toată Europa, iar obligația noastră este să le consolidăm”.

Astfel, sintagma: "Împreună, pentru o Românie sigură și prosperă într-o lume marcată de noi provocări" nu poate avea aplicabilitate în contextul în care există foarte multe neajunsuri în desfășurarea activității de creștere a animalelor cauzate de incompatibilități între legile promulgate, legislația europeană și aplicabilitatea acestora. Concret, **prin Noua reglementare - Ordinul nr. 180/2020² - s-au introdus o serie de dispoziții/obligații – imposibil de realizat efectiv, incompatibile cu legislația națională și comunitară,** dar mai ales să conducă la „punerea pe

¹ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2020-0287_RO.html

² <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/228619>

butuci” a tuturor crescătorilor de ovine, caprine și bovine, prin aceasta realizându-se indubitabil o amenințare la adresa siguranței naționale - așa cum a fost definită aceasta prin **STRATEGIA NAȚIONALĂ DE APĂRARE A ȚĂRII pentru perioada 2020-2024**³. Dincolo de faptul că O.M nr. 180/2020 impune obligații nelegale și contrare chiar și legislației Uniunii Europene – **acesta are ca efect distrugerea afacerilor tuturor crescătorilor autorizați de animale, cu consecința principală a reducerii șeptelului țării, a pierderii veniturilor realizate de statul român din taxarea/impozitarea acestora – cât și a tuturor subramurilor economice derivate din această activitate. Astfel, dincolo de falimentarea afacerilor noastre, aplicarea O.M. nr. 180/2020 va conduce la reducerea catastrofală a șeptelului țării, la pierderea siguranței alimentare conferită de această rezervă inestimabilă, la pierderea mai multor zeci de mii de locuri de muncă din industria zootehnică și derivatele acesteia, la reducerea veniturilor statului corespunzător cu reducerea bazei de impozitare actuale.** Este foarte important de stabilit dacă dispozițiile introduse forțat, intempestiv și nejustificat sunt doar rodul incompetenței sau instrumentul unor vectori de influență/decizie interesați fie în distrugerea șeptelului și capitalului din zootehnie autohton/fie în câștigarea, cu orice preț - a unor importante sume de bani, prin înlocuirea procesului de montă naturală, practicat de secole cu tradiție de crescătorii români – cu montă artificială, scumpă și de natură să ne falimenteze rapid pe noi, crescătorii români de animale cu ferme mici și mijlocii și nu numai...

Afirmația domnului ministru Adrian Oros „Vrem să sprijinim constituirea fermelor de familie sau consolidarea celor existente”⁴ este oare de natură să ne liniștească atunci când aceasta se concretizează în măsuri precum reducerea ANT-ului (Ajutorul Național Tranzitoriu) la jumătate față de anul 2020, măsuri care au drept consecința imediată scumpirea produselor de natură animală și deci sărăcirea populației, scăderea puterii de cumpărare și într-un viitor nu foarte îndepărtat falimentarea sectorului zootehnic prin distrugerea fermelor mici și mijlocii și nicidecum transformarea lor în ferme comerciale. Oare în ce fel sunt aceste măsuri menite să ajute transformarea fermelor de subzistență, prin eliminarea lor?!

În acest context, vă semnalăm cu îngrijorare și responsabilitate că cele mai recente acțiuni și măsuri adoptate de Ministerul Agriculturii sunt în contradicție cu politicile comunitare de susținere a fermelor de familie, având ca beneficiari exploatațiile agricole mari, deja capitalizate și care nu întâmpină probleme financiare:

- Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale nu a cumulat sumele pe care le-a avut în vedere să le acorde ca ajutor în contextul COVID fermierilor, ca urmare a pierderilor suferite, respectiv ajutorul de stat acordat de la buget și Masura 21 în vederea distributiei echitabile a sumelor alocate pentru fermierii din diferitele sectoare agricole impactate de restricțiile pandemice.

- Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale nu a notificat Comisia Europeană în raport cu acordarea despăgubirilor de secetă pentru fermierii care au înregistrat pierderi peste pragul de calamitate la

³ <https://www.presidency.ro/ro/angajamente/apararea-tarii-si-securitatea-nationala>

⁴ <https://www.zf.ro/eveniment/adrian-oros-ministrul-agriculturii-stabilit-prioritatea-mandatului-fermele-familie-stie-cate-patru-guverne-patru-ministri-aceeasi-prioritate-transformarea-fermelor-subzistenta-ferme-comerciale-18839764>

culturile agricole de primăvară. Menționăm că acest sprijin a fost promis în mai multe rânduri de către domnul ministru Adrian Oros, promisiuni care au creat așteptări financiare din partea fermierilor și furnizorilor de inputuri agricole, distorsionând puternic piața agricolă națională.

- Alocarea totală în cuantum de 760 de milioane de euro⁵ pentru finanțarea măsurilor și submăsurilor de dezvoltare rurală, prin Pilonul II, din cadrul Programului Național de Dezvoltare Rurală, în perioada de tranziție 2021-2022, nu a avut în vedere situația dificilă a exploatațiilor agricole mici și medii, nici restricțiile actuale la nivel național din cauza pandemiei de Covid-19. Astfel, menționăm că simplificarea așteptată și mult necesară procedurilor de accesare a finanțărilor nu se regăsește în direcțiile făcute publice de către Ministerul Agriculturii în cadrul comunicărilor publice. Menționăm că la acest moment, dezbaterile și minutele întâlnirilor organizate de către Autoritatea de Management pentru PNDR nu sunt publice și nu se regăsesc pe site-ul www.madr.ro, precum pe niciun alt portal oficial asumat instituțional.

În legătură cu alocările complet netransparente pentru perioada de tranziție, semnalăm că exploatațiile mici și medii nu vor avea acces la finanțare. Astfel, MADR este în proces de complicare a procedurilor de accesare, iar intensitatea sprijinului financiar este limitat la 500.000 de euro pentru ferma de familie - 500.000 euro și la 1.000.000 de euro pentru ferma mare - 1.000.000 euro, cu o intensitate de 50% din totalul cheltuielilor eligibile. În realitate, **este nevoie de 70% sprijin public nerambursabil cu posibilitatea de creștere a finanțării până la 90%, în funcție de îndeplinirea criteriilor de selecție.**

Menționăm că legislația românească are prevederi de clasificare a exploatațiilor agricole, în cadrul cărora, ferma de familie, ferma mică și ferma medie sunt definite ca fiind o "exploatație agricolă aparținând întreprinderii familiale sau persoanei juridice ai cărei asociați sunt exclusiv membri ai aceleiași familii". Dimensiunea economică a fermei de familie este cuprinsă între 8.000 (actualizare 12.000) - 250 000 SO⁶⁷.

De asemenea, din Analiza SWOT realizată în coordonarea MADR⁸ reiese că fermele de peste 1.000 ha, beneficiare de plăți directe, sunt în număr de 868 reprezentând 0,1% din ferme, diferența reprezentând-o fermele de familie.

Prin urmare „securitatea alimentară a României este pusă în pericol iar satul românesc ajunge, la propriu, în pericol de dispariție. Fermierii nu fac decât o singură politică, cea a luptei pentru drepturile și interesele legitime ale sectorului agroalimentar”, a semnalat public președintele Asociației Forța Fermierilor, domnul Vlad Macovei.

⁵ <https://agointel.ro/180690/masuri-alocari-perioada-tranzitie-pndr/>

⁶ <https://lege5.ro/gratuit/gu4tcnrygy/legea-nr-37-2015-privind-clasificarea-fermelor-si-exploatațiilor-agricole>

⁷ <https://lege5.ro/Gratuit/ha2tcmrvha/legea-nr-285-2015-pentru-modificarea-legii-nr-37-2015-privind-clasificarea-fermelor-si-exploatațiilor-agricole>

⁸ https://www.madr.ro/docs/dezvoltare-rurala/PAC_dupa_2020/2020/DRAFT-Analiza-SWOT-Plan-National-Strategic-2021-2027.pdf

Având în vedere cele expuse în această informare, facem apel către instituția pe care o conduceți pentru a monitoriza atent politicile agricole aflate în curs de adoptare și implementare la nivel național de către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale din România. Vă rugăm să ne sprijiniți în demersul nostru de a se transparentiza dezbaterile și procesul decizional privind alocările și condițiile de finanțare din fonduri europene. De asemenea, facem apel către Dumneavoastră să aveți în vedere situațiile în care ferma de familie – ferma mică și ferma medie, sunt nedreptățite în raport cu exploatarea agricolă mare care s-au capitalizat puternic în ultimii ani prin accesarea măsurilor de sprijin și a plăților directe din fonduri europene și naționale.

Menționăm că organizația noastră, constituită legal conform Ordonanței de Guvern nr. 26/20009 și acționând sub sloganul „Agricultura în ofensivă”, este cea mai dinamică organizație profesională din sectorul agroalimentar, care nu acceptă jumătățile de măsură în reprezentarea intereselor legitime ale membrilor săi. Asociația Forța Fermierilor se luptă pentru apărarea drepturilor agricultorilor români de toate tipurile, indiferent de mărimea fermei, de domeniul de activitate și de regiune geografică.

La data de 18 martie, conform unui centralizator intern, Asociația Forța Fermierilor număra 14.288 de membri care lucrează în total 124.818,95 de hectare de teren arabil - cultură mare și 312,2 hectare culturi horticulturale (legumicultură și pomicultură) și dețin în exploatarea 260.017 capete de bovine, 898.730 capete de ovine și caprine, 13 bivoli și 900 de familii de albine.

Vă mulțumim anticipat pentru sprijin și menționăm că ne dorim o comunicare deschisă și transparentă cu Instituția Dumneavoastră.

Cu stimă,

Consiliul Director al Asociației Forța Fermierilor

Florin PLATON – Vicepreședinte, Coordonator al Departamentului Ferma de familie

Petronela PRICOCHEL – Vicepreședinte, Coordonator al Departamentului Ferma zootehnică medie

DATE CONTACT:

E-mail: contact@fortafermierilor.ro

Telefon:

Florin Platon: + 4 0745205679

Nela Pricochel: +4 0722296027

⁹ <http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/20740>